

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

04 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii:

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan și Iuliana Oprea

examinînd recursurile declarate de Brodescu Aurel și Brodescu Gheorghe, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Brodescu Aurel privind recunoașterea dreptului de proprietate,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 18 martie 2014, prin care a fost respinsă cererea de revizuire declarată de Brodescu Aurel,

CONSTATĂ:

La 30.03.2006, Brodescu Aurel a înaintat în procedură specială cerere de chemare în judecată cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate.

În motivarea cererii, petiționarul a indicat, că la 08.04.2005, la adunarea foștilor deținători de cota valorică din satul Țîntăreni, r-l Telenești s-a hotărît de a-i vinde ferma de proci din satul nominalizat. El le-a achitat foștilor proprietari prețul construcțiilor în sumă de 15 000 lei, a efectuat reconstrucții capitale a încăperilor, însă nu a putut perfectă actele de proprietate din motivul că nu era stabilită cota-parte a fiecărui fost proprietar. Din acest motiv a solicitat de a-l recunoaște proprietar acestei încăperi.

Prin hotărîrea Judecătoriei Telenești din 14 aprilie 2006 cererea a fost admisă, fiindu-i recunoscut lui Brodescu Aurel dreptul de proprietate asupra încăperilor fostei ferme de porcine din sat. Țîntăreni, r-l Telenești.

La 16.10.2012, Stoica Dumitru a înaintat cerere de revizuire a hotărîrii nominalizate.

La 15.11.2012 Zagorodniuc Nina, Popa Zinaida, Turculeț Ivan și Grinevici Alexandru la fel au înaintat cerere de revizuire a hotărîrii Judecătoriei Telenești din 14 aprilie 2006, invocînd în calitate dec temeii art. 449 lit. b) și c) CPC.

Prin încheierea Judecătoriei Telenești din 10 decembrie 2012, cererile de revizuire au fost admise, cu casarea hotărîrii Judecătoriei Telenești din 14 aprilie 2006 și reținerera cauzei spre examinare în fond.

Prin încheierea Judecătoriei Telenești din 21 februarie 2013, cererea lui Brodescu aurel privind recunoașterea dreptului de proprietate a fost scoasă de pe rol.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 02 mai 2013, a fost admis recursul declarat de Brodescu Aurel, casate încheierile Judecătoriei Telenești din

10.12.2012 și 21.02.2013 și cauza a fost restituită spre rejudecare în aceeași instanță într-un alt complet de judecată la etapa examinării cererii de revizuire.

Prin încheierea Judecătoriei Telenești din 18 iunie 2013 au fost respinse ca inadmisibile cererile de revizuire declarate de Stoica Dumitru și respectiv Zagorodniuc Nina, Popa Zinaida, Turculeț Ivan și Grinevici Alexandru.

La 03.07.2013, Stoica Dumitru, Zagorodniuc Nina, Popa Zinaida, Turculeț Ivan și Grinevici Alexandru au declarat recursuri împotriva încheierii menționate, solicitând casarea ei și soluționarea problemei în fond cu admiterea cererii de revizuire.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 24 septembrie 2013, recursurile au fost admise, casată încheierea Judecătoriei Telenești din 18 iunie 2013 și emisă o încheiere nouă prin care au fost admise cererile de revizuire declarate de Stoica Dumitru, Zagorodniuc Nina, Popa Zinaida, Turculeț Ivan și Grinevici Alexandru, a fost casată hotărârea Judecătoriei Telenești din 14 aprilie 2006 cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată.

Pentru a hotărî astfel, instanța a constatat că au fost invocate înscrisuri care confirmă dreptul de proprietate a 354 persoane asupra bunului din litigiu, care nu au fost antrenate în proces, fapt ce constituie temei de revizuire.

La 19.12.2013, Brodescu Aurel a înaintat cerere de revizuire a deciziei Curții de Apel Bălți din 24 septembrie 2013, invocând în calitate de temei art. 449 lit. b) CPC.

În motivarea cererii de revizuire revizuiantul a indicat, că la examinarea recursului împotriva încheierii primei instanțe, nu s-a luat în considerație faptul, că nu au fost prezentate probe ce ar confirma existența unui careva drept pretins din partea recurenților.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 18 martie 2014, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire înaintată de Brodescu Aurel împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 28 septembrie 2013.

În motivarea soluției instanța a indicat că argumentele invocate de revizuent nu se încadrează în temeiul de revizuire indicat la art. 449 lit. b) CPC, deoarece nu este o circumstanță care nu a fost și nu a putut fi cunoscută revizuentului la momentul emiterii deciziei a cărei revizuire se solicită.

La 02.04.2014, considerând ilegală încheierea Curții de Apel Bălți din 18 martie 2014, Brodescu Aurel a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate și admiterea cererii de revizuire.

În susținerea recursului, recurentul a reiterat argumentele expuse și în cererea de revizuire.

La 03.04.2014 a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 18 martie 2014 și Brodescu Gheorghe, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și emiterea unei noi încheieri prin care să fie casată decizia Curții de Apel Bălți din 24.09.2013 și respingerea recursului depus de Stoica Dumitru, Zagorodniuc Nina, Popa Zinaida, Turculeț Ivan și Grinevici Alexandru împotriva încheierii Judecătoriei Telenești din 18.06.2013.

În motivarea recursului, recurentul Brodescu Gheorghe a menționat aceleași argumente expuse și în cererea de recurs a lui Brodescu Aurel, în speță menționând contractul de vânzare-cumpărare a bunului imobil litigios încheiat între Stoica Ludmila și Brodescu Gheorghe la 05.07.2006, precum și faptul că Stoica Dumitru și restul nu au confirmat că sunt proprietari ai imobilului și respectiv au fost lezați în drepturi.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recursuri, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursurile neîntemeiate și pasibile de a fi respinse cu menținerea încheierii recurate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la temeiul de revizuire invocat – motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

Din materialele cauzei rezultă că recurenții își exprimă dezacordul cu soluția instanței prin care a fost respinsă cererea de revizuire a lui Brodescu Aurel, considerînd că încheierea este neîntemeiată și ilegală, deoarece instanța de revizuire a neglijat argumentele invocate în cererea de revizuire.

În acest sens, Colegiul menționează că revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente, prevăzute de lege ca temeiuri, care țin de fondul cauzei și sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția care va fi adoptată. Drept temeiuri pentru revizuirea unei hotărâri irevocabile, de către legislator sunt definite cele conținute în art. 449 CPC și ele sunt indicate exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul relevă că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către prima instanță a normelor de drept material și procesual, în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat. Or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Astfel, în cererea de revizuire revizuentul a invocat temeiul prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, iar Curtea de Apel Bălți, care a fost sesizată cu judecarea acestei cereri, a respins-o pe motiv că argumentele invocate de revizuent nu se încadrează în temeiul invocat și această concluzie este susținută de Colegiu ca legală.

În acest sens, instanța de recurs menționează că instanța de revizuire corect a apreciat că motivele prezentate de revizuent nu pot constitui temei de revizuire în baza lit. b) art. 449 CPC – au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul pe acest temei, este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate în fața instanței prin prezentarea unor probe concludente.

Temeiul invocat impune circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizurii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte). Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv pînă la data pronunțării hotărârii, ele urmînd a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii. Faptele noi apărute după darea hotărârii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci cînd sînt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

În același timp, revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

În context, instanța de recurs conchide că Curtea de Apel Bălți corect a constatat că revizuentul nu a probat nici într-un fel prezența acestui temei de revizuire.

Or, potrivit jurisprudenței Curții Supreme de Justiție, la examinarea cererii de revizuire, instanța se limitează doar la aprecierea admisibilității temeiurilor de revizuire invocate.

La caz, Brodescu Aurel a invocat drept temei de revizuire faptul că Stoica Dumitru, Zagarodniuc Nina, Popa Zinaida, Turculeț Ivan și Grinevici Alexandru nu au confirmat dreptul său de proprietate prin certificat de proprietate privată, așa cum stabilește art. 48 al Legii privind administrarea și deținerea proprietății publice.

Însă, afirmația în cauză nu poate fi reținută drept temei de revizuire în baza art. 449 lit. b) CPC, deoarece nu este o circumstanță nou apărută.

Totodată, afirmația revizuentului despre contractul de vânzare-cumpărare a bunului imobil litigios încheiat între Stoica Ludmila și Brodescu Gheorghe la 05.07.2006, la fel nu poate fi acceptată ca motiv de revizuire a deciziei din 24.09.2013, or, acest aspect ține de fondul cererii de recunoaștere a dreptului de proprietate și nu de lezarea drepturilor intimaților, pentru care a și fost restituită cauza la rejudecare prin decizia solicitată a fi revizuită.

Mai mult ca atît, Colegiul conchide că toate argumentele invocate de revizuentul-recurent Brodescu Aurel, cît și de recurentul Brodescu Gheorghe, țin

de soluționarea în fond a cererii depuse de Brodescu Aurel în procedură specială privind recunoașterea dreptului de proprietate, cerere care a și fost dispusă rejudecării și în cadrul căreia recurenții pot invoca toate argumentele incidente acestei cereri.

În această ordine de idei, Colegiul constată că revizuentul Brodescu Aurel nu a prezentat circumstanțe care să constituie temei de revizuire a deciziei Curții de Apel Bălți din 24.09.2013.

Totodată, instanța de recurs menționează că alte motive de casare a încheierii recurate de către recurenți nu au fost invocate.

În acest context, Colegiul conchide că argumentele invocate de recurenții Brodescu Aurel și Brodescu Gheorghe nu se încadrează în temeiurile de casare a încheierii recurate, motiv pentru care recursul urmează a fi respins ca neîntemeiat cu menținerea încheierii Curții de Apel Bălți din 18 martie 2014.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se resping recursurile declarate de Brodescu Aurel și Brodescu Gheorghe.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 18 martie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Brodescu Aurel privind recunoașterea dreptului de proprietate.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Svaetoslav Moldovan

Iuliana Oprea